

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem Martinem Bobákem ve věci

žalobkyně: **M. M.**, státní příslušnice Ukrajiny
bytem X
zastoupena advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který spočíval ve vrácení žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu z 25. 3. 2026, evidované pod sp. zn. OAM-0384129/DO-2026, pro její nepřijatelnost

takto:

- I. Návrh na položení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie se zamítá.
- II. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni dne 25. 3. 2026 vrátil její žádost o dočasnou ochranu, evidovanou pod sp. zn. OAM-0384129/DO-2026, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- III. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu z 25. 3. 2026, zaevidované pod sp. zn. OAM-0384129/DO-2026.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 10 140 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně JUDr. Ireny Strakové, advokátky.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Odůvodnění:**I. Podání stran**

1. Žalobkyně se domáhá určení, že zásah žalovaného, kterým ji vrátil žádost jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace (lex Ukrajina), byl nezákonný. Zároveň navrhl, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv. Připomínané ustanovení označila za rozporné s unijním právem, k čemuž odkázala na judikaturu zdejšího soudu, potažmo Nejvyššího správního soudu (NSS).
2. Popsala, že do schengenského prostoru naposledy přicestovala 14. 11. 2023, a to do Itálie, kde obdržela dočasnou ochranu a pobytové oprávnění platné do 4. 3. 2026. Do ČR pak přicestovala za svým partnerem. Žalovaný nevyhověl její žádosti o vydání pobytové karty rodinného příslušníka občana EU a vydal výjezdní příkaz. Žalobkyně pak podala nyní spornou žádost o udělení dočasné ochrany. Také doložila, že se vzdala práv z dočasné ochrany udělené v Itálii.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě z 21. 4. 2026 uvedl, že žalobkyně naplnila důvod nepřijatelnosti její žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. V Platformě pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany (TPP) s dočasnou ochranou eviduje u žalobkyně dočasnou ochranu v Itálii s poznámkou „tp“, tzn. s udělenou dočasnou ochranou. Je tedy zřejmé, že jí již dříve bylo uděleno povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany. Dále k tomuto důvodu nepřijatelnosti žalovaný argumentoval podobně jako v mnoha jiných obdobných případech. Zdůraznil také potřebu obrátit se na Soudní dvůr EU (SDEU) s předběžnou otázkou. Nesouhlasil totiž s dosavadním výkladem českých správních soudů. Upozornil též na správní praxi v Německu.

II. Posouzení věci soudem

4. Ve věci samé soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, s čímž účastníci řízení výslovně či mlčky souhlasili. Soud neshledal potřebu nařídit jednání ani pro potřeby dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, jež žalobkyně podala, a který jí žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma stranám z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný; sporná mezi nimi nejsou ani jiná skutková tvrzení. Posouzení důvodnosti žaloby záleží v zodpovězení právní otázky.
5. Žaloba je včasná a přípustná [srov. rozsudek NSS z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS]. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Tyto podmínky nutno splnit kumulativně. Není-li, byť jen jediná z podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudek NSS ze 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
6. V této věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv. Z judikatury vyplývá, že vrácení žádosti pro nepřijatelnost může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (rozsudek NSS z 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

podmínka je taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou.

7. Soud připomíná, že dle § 5 odst. 1 lex Ukrajina je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, mimo jiné jestliže
- b) je podána cizincem, který není uveden v § 3,
 - c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,
 - d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,
 - f) je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.
- (zvýraznění doplnil soud)
8. Dle formuláře žalovaný shledal žádost nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, čemuž odpovídá i tvrzení žalobkyně, že jí dříve italské orgány udělily dočasnou ochranu (potvrzuje to i žalovaný ve svém vyjádření k žalobě).
9. Jelikož je zjevné, že žalovaný si ani po již uběhlé době neosvojil závěry dosavadní judikatury k nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, soud mu i v kontextu nynějšího případu připomíná oběma stranami zmiňovaný rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva* (C-753/2023), na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích z 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, již cit. 1 Azs 174/2024, či z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 336/2024-42, a mnoho dalších. Zdejší soud již zohlednil rovněž navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky z 23. 4. 2025, čj. 10 A 6/2025-61, z 30. 4. 2025, čj. 5 A 36/2025-38, z 13. 6. 2025, čj. 11 A 55/2025-37).
10. Ty samé výtky, které žalovaný repetitivně snášel proti závěrům ustálené judikatury stran institutu nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, přitom provází i nynější případ. Na posouzení žaloby totiž plně dopadají východiska dřívější „dubnové“ judikatury. Ta se uplatní zejména s ohledem na konstrukci § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, který stejně jako u nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d), z věcného přezkumu diskvalifikuje žádosti cizinců, jež *jsou* nebo *byli* držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě EU (**první podmínka**). K této samostatné původní (byť formulačně upravené) podmínce [oproti § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina] pak v podobě nepřijatelnosti dle písm. f) přibyla další nová podmínka, aby žádosti o dočasnou ochranu, která splnila první podmínku, předcházelo také oznámení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina, kterým Ministerstvo vnitra zpraveno Evropskou komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a o potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy (k této **druhé podmínce** viz dále).
11. Nejdřív stručně k **první podmínce**. První část § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina představuje pouze reformulované a navzájem sloučené podmínky nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina. Dle soudu tedy nadále zůstává klíčovým, že cizinci (žadatelé) vzniká nárok na přiznání dočasné ochrany již na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, a to pokud splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Současně s tím žadateli vzniká také nárok zvolit si hostitelský členský stát. Nebude-li pak vůči němu uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, vzniká mu pak rovněž právo

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU. Jinak by výlučka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl. Skutečnost, že směrnice o dočasné ochraně blíže neupravuje konkrétní případy druhotného pohybu žadatelů, neznamená, že jej zakazuje, jak dříve mylně namítal žalovaný.

12. Optikou první podmínky žalobkyně splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. V opačném případě by jí pobytové oprávnění za tímto účelem předtím ani italské orgány neudělily. Žalovaný ani v nynější věci nevyvrátil závěry judikatury, dle nichž žalobkyně mohla opětovně žádat o dočasnou ochranu v ČR (sekundární pohyb). Jeho postup nelze akceptovat v situaci, v níž žalobkyně tvrdí a dokládá, že jí pobytové oprávnění v Itálii zaniklo. Žalovaný to ani výslovně nezpochybňuje, jelikož v jeho vyjádření připustil, že tento tvrzený stav „alespoň prozatím“ nekoresponduje s údaji evidovanými v TPP. V důsledku toho je pak dobře možné, že žalobkyně povolením za účelem dočasné ochrany aktuálně vůbec nedisponuje. O správnosti dosavadních judikатурních východisek tak nelze mít alespoň v tomto případě nejmenší pochybnosti a rozumně je nemůže mít ani žalovaný. S významem bodu 30 odůvodnění rozsudku *Krasiliva* se dřívější judikatura již též vypořádala, totéž platí pro dopady prováděcího rozhodnutí rady (EU) č. 2025/1460. Soud nepřehlédl zaslané rozhodnutí německého orgánu, jímž žalovaný dokládá svůj pohled na věc. Toto prvostupňového rozhodnutí jednoho okresního úřadu (*pozn. soudu*: dle poučení lze podat proti tomuto rozhodnutí námitku) ovšem nemůže na výše uvedeném nic změnit. Nadto není vůbec jisté, jak by se k takovému rozhodnutí postavily tamější správní soudy. Pro zdejší soud je podstatná judikatura tuzemských správních soudů, resp. SDEU. Pouze na okraj pak soud dodává, že z doloženého rozhodnutí vyplývá, že daný orgán změnil svou praxi po vydání prováděcího rozhodnutí 2025/1460; do té doby zjevně postupoval jinak než žalovaný, jehož dosavadní pozici tak ani tento podklad nutně jenom nepřidává.
13. Žalobkyně svými námitkami úspěšně zpochybnila základní předpoklad, jehož je třeba k tomu, aby mohla být její žádost nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina.
14. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani nově „přidaná“ **druhá podmínka**, kdy v důsledku novely č. 314/2025 Sb., která do lex Ukrajina vložila § 5 odst. 1 písm. f), žalovaný mohl od 3. 9. 2025 jako nepřijatelnou shledat žádost, *poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3*. Tuto druhou podmínku aktivují správní orgány, konkrétně žalovaný, a to tím, že Evropské komisi doručí oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob. Judikatura zdejšího soudu již dovodila, že daná podmínka nepřináší jinou „kvalitu“, pokud jde o dřívější závěry soudů.
15. Koncipováním nového důvodu nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) měl zákonodárce v úmyslu překonat závěry dubnové judikatury (srov. stenoprotokol 140. schůze PSP ČR z 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy). Tento záměr zákonodárce se však podle přesvědčení soudu mívá účinkem. Závěry dosavadní judikatury bezvýhradně platí pro první podmínku dle § 5 odst. 1 písm. f), nová druhá podmínka spočívající v oznámení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina není – ve světle práva EU – způsobilá založit nepřijatelnost žádosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

16. Oznámení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina určené Evropské komisi se svou povahou *blíží* oznámení dle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jak uvedl zdejší soud v rozsudcích z 21. 10. 2025, čj. 17 A 123/2025-26, nebo z 10. 11. 2025, čj. 18 A 102/2025-21, jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU. Tato žádost je politickým (nikoli právním) aktem, z něhož bez dalšího nelze dovozovat legislativní důsledky, tj. ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Čl. 25 odst. 3 směrnice předpokládá, že Rada neprodleně posoudí situaci a přijme vhodná opatření či doporučení. Neumožňuje členskému státu, aby sám z vlastní iniciativy omezil práva, která žadateli plynou ze směrnice a z prováděcích rozhodnutí. Pokud směrnice o dočasné ochraně nepočítá s tím, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita, mělo jakékoli přímé důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu, nemůže takový důsledek v podobě vytvoření „nepřekročitelné procesní brány“ založit politický akt v podobě oznámení o pouhém riziku překročení kapacity (argument *a maiori ad minus*). Alespoň prozatím tento „nový“ důvod nepřijatelnosti nenachází oporu v právu EU, které stanoví *minimální* požadavky stran dočasné ochrany. V právu EU tedy nemůže vyvolávat ani žádné právní účinky. Proto nemůže být zákonným ani postup žalovaného, který v rozporu s právem EU použil § 5 odst. 1 písm. f) ve spojení s novým § 3 odst. 3 lex Ukrajina.
17. Tento důvod nepřijatelnosti proto není způsobilý odůvodnit plošné odmítání žádostí pro jejich nepřijatelnost namísto jejich věcného posouzení v řízení. V tomto rozsudku uvedené závěry již ostatně stihl opakovaně potvrdit i NSS (v podrobnostech rozsudky z 10. 12. 2025, čj. 5 Azs 248/2025-23, z 30. 1. 2026, čj. 8 Azs 183/2025-23, z 12. 2. 2026, čj. 7 Azs 244/2025-22, či z 23. 2. 2026, čj. 4 Azs 251/2025-31). Ke konkrétním argumentům uplatněným ve vyjádření v nyní posuzované věci se již zdejší soud rovněž vyjádřil (v podrobnostech viz např. rozsudky z 24. 3. 2026, čj. 46 A 1/2026-25, či z 30. 4. 2026, čj. 47 A 4/2026-17, na které soud v podrobnostech plně odkazuje i v nynější věci).
18. Jde-li o návrh žalovaného na položení předběžné otázky, soud mu nevyhověl (výrok I tohoto rozsudku), neboť části navržené předběžné otázky již judikatura NSS přesvědčivě vyřešila (viz shora). Soud se přitom plně shoduje s postojem, který k těmto otázkám zaujal NSS. Zdejší soud pak není soudem, který by měl povinnost pokládat předběžnou otázku.

III. Závěr a náklady řízení

19. S ohledem na výše uvedené soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil její žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Žalovanému zakázal pokračovat v porušování práv žalobkyně, což v tomto případě logicky znamená i nutnost obnovit stav před vrácením žádosti. K tomu je vhodné doplnit, že správný soud je vázán podstatou žalobního návrhu (vymezením zásahu), nikoli jeho doslovným zněním. Soud dodává, že jinými případnými důvody nepřijatelnosti se nezabýval, neboť na jiné důvody žalovaný ve formuláři žádosti neupozornil. Neshledá-li žalovaný jiný důvod nepřijatelnosti, bude dále povinen postupovat dle rozsudků 1 Azs 174/2024, potažmo 5 Azs 248/2025.
20. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto jí podle § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží právo na náhradu nákladů, které v řízení před soudem důvodně vynaložila. Vzhledem k tomu, že byla od poplatkové povinnosti osvobozena, náleží jí pouze částka odpovídající odměně její zástupkyně. Tyto náklady spočívají v odměně za dva úkony právní služby (převzetí

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

zastoupení a sepsání žaloby) podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (AT), v částce 4 620 Kč za jeden úkon, celkem 9 240 Kč [§ 7, § 9 odst. 5 AT], a náhradě hotových výdajů za 2 úkony v částce 450 Kč za jeden úkon, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 AT). Zástupkyně žalobkyně nedoložila, že by byla plátcem daně z přidané hodnoty a soud takovou okolnost nezjistil ani z registru plátců DPH. Odměna se tak nezvyšuje o částku této daně. Náklady řízení tak činí celkem 10 140 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni k rukám její zástupkyně ve stanovené lhůtě.

Poučení:

S výjimkou výroku I lze proti tomuto rozhodnutí podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u NSS, který o ní též rozhoduje. Kasační stížnost by svým významem měla podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.).

Nesplní-li povinný (žalovaný) dobrovolně, co mu ukládají výroky II až IV vykonatelného rozhodnutí, může oprávněná (žalobkyně) podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Praha 6. května 2026

Martin Bobák v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.